

Savaş Malkoç: “2030’a Giderken İhracat Vizyonumuz; Yalnızca Hacmi Değil, İhracatımızın Niteliğini ve Katma Değerini Artırmak”

25 Haziran 2026

Savaş Malkoç, İlaç Endüstrisi İşverenler Sendikası Genel Sekreteri

WinAlly olarak; Türkiye ilaç endüstrisinin geleceğini, 2030 hedeflerini, ihracat vizyonunu ve sektörümüzü bekleyen dönüşümleri konuştuğumuz **İlaç Endüstrisi İşverenler Sendikası** (İEİS) Genel Sekreteri Sayın **Savaş Malkoç** ile gerçekleştirdiğimiz kapsamlı söyleşimizin ikinci bölümüyle karşınızdayız. **İlk bölümde** sektörün mevcut röntgenini, fiyatlandırma süreçlerini ve biyoteknoloji devrimini ele almıştık. Söyleşimizin bu ikinci ve son kısmında ise rotamızı dış pazarlara, kamusal beklentilere, yapay zekanın dönüştürücü gücüne ve Türkiye ilaç sektörünün 2030 yol haritasına çeviriyoruz.

Keyifli okumalar dileriz.

W- Türkiye bugün 185 ülkeye ilaç ihraç ediyor. Önümüzdeki dönemde ihracat tarafında nasıl bir yol haritası öngörüyorsunuz?

Savaş Malkoç– Türk ilaç endüstrisinin son yıllardaki en önemli başarı alanlarından biri ihracattır. Endüstrimiz, her yıl küresel pazarlardaki varlığını güçlendirerek ihracat performansını daha da ileriye taşımaktadır.

İlaç ihracatı 2025 yılında yüzde 9,3 büyüme oranı ile **2,51 milyar dolar** seviyesine ulaşmıştır. 2015-2025 döneminde Türkiye'nin toplam ihracatı yüzde 81 oranında büyürken, ilaç ihracatı aynı dönemde yüzde 128,7 artmıştır. Bu tablo, sektörümüzün tüm zorluklara rağmen küresel pazarlarda güçlü bir performans ortaya koyduğunu göstermektedir.

Ayrıca ilaç sektörü, ülkemizin yüksek katma değer üreten sektörlerinin başında gelmektedir. **Türkiye genel ihracatının kilogram değeri yaklaşık 1,5 dolar seviyesindeyken, ilaç ihracatında bu rakam 25,49 dolar düzeyindedir.** Bu durum ilaç sektörünün yalnızca sağlık alanında değil, teknoloji ve ekonomi açısından da stratejik önemini ortaya koymaktadır.

Bununla birlikte, son 10 yıllık dönem incelendiğinde endüstrimizin kilogram başı ihracat fiyatının gerilediği görülmektedir. 2015 yılında 28,49 dolar olan değer, 2025 yılında 25,49 dolara gerilemiştir.

Ülkemizde uygulanmakta olan ilaç kuru uygulaması ve fiyat odaklı politikalar, ilaçlarımızın kilogram başına düşen fiyatının ve buna bağlı olarak ihracat değerinin olması gereken seviyenin altında kalmasının başlıca nedenleridir.

2030'a giderken ihracat vizyonumuz; yalnızca hacmi değil, ihracatımızın niteliğini ve katma değerini artırmaktır. Bu alanda kalıcı başarıyı sağlayacak olan özellikle biyobenzer ilaçlar ve ileri teknoloji ürünlerinde ihracat kapasitesinin geliştirilmesidir.

W- Ar-Ge ve inovasyon alanında Türkiye ilaç sektörünün önündeki en önemli fırsatlar ve ihtiyaçlar nelerdir?

S.M.- Türk ilaç endüstrisi, 2000'li yılların başından itibaren Ar-Ge'yi stratejik bir öncelik olarak konumlandırmış ve bu alanda istikrarlı bir dönüşüm gerçekleştirmiştir. Bugün Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından akredite edilmiş **40 Ar-Ge merkezimizde 2.600'ü aşkın bilim insanı ve uzmanımızla güçlü bir bilgi ve teknoloji altyapısına sahibiz.** Ar-Ge merkezlerine sağlanan teşviklerin son 10 yılda %2.121 artarak 5.566 milyon TL seviyesine ulaşması da bu dönüşümün önemli göstergelerinden biridir.

Artık önümüzdeki temel fırsat, üretim gücümüzü bilgi ve teknoloji üretme kapasitesiyle daha güçlü biçimde buluşturmadır. Genç ve nitelikli insan kaynağımız, gelişen Ar-Ge ekosistemimiz ve üniversite-sanayi iş birlikleri sayesinde yalnızca üreten değil, geliştiren ve küresel ölçekte değer yaratan bir sektör olma potansiyeline sahibiz.

Bununla birlikte Ar-Ge yatırımlarının sürdürülebilir şekilde artabilmesi için uygun zeminin de güçlendirilmesi gerekiyor. İlaç geliştirme süreçleri uzun soluklu, yüksek riskli ve ciddi sermaye gerektiren yatırımlardır. Bu nedenle öngörülebilir bir fiyatlandırma ve geri ödeme sistemi, güçlü teşvik mekanizmaları ve uzun vadeli yatırım perspektifi Ar-Ge ekosisteminin gelişimi açısından kritik öneme sahip.

W- Kamu politikaları açısından sektörün öncelikli beklentileri nelerdir?

S.M.- Sektörümüzün kamu politikalarına ilişkin en temel beklentisi, tüm süreçlerde öngörülebilirliğin ve sürdürülebilirliğin güçlendirilmesidir. İlaç endüstrisi uzun vadeli yatırım kararlarıyla hareket eden, yüksek teknoloji ve sermaye gerektiren **stratejik bir sektördür.** Bu nedenle fiyatlandırmadan geri ödemeye, ruhsatlandırmadan yerelleşme politikalarına kadar tüm mekanizmaların uzun vadeli bir perspektifle ele alınması büyük önem taşımaktadır.

Daha önce de ifade ettiğimiz gibi, **ilaç fiyatlandırma sisteminde** son dönemde atılan adımları önemli buluyor ve bu alandaki iyileştirmelerin kararlılıkla sürdürülmesini bekliyoruz. Benzer şekilde, **biyobenzer** ve yüksek katma değerli üretim alanlarında ülkemizin potansiyelini harekete geçirecek destekleyici politikaların da stratejik önem taşıdığına inanıyoruz.

Bunların yanı sıra, geri ödeme alanında yaşanan sorunlar sektörümüzün öncelikli gündem maddeleri arasında yer almaya devam ediyor. Özellikle SGK iskonto oranlarında indirimler yapılması, eşdeğer ilaç bandı uygulamaları ve kombine ürünlere ilişkin mevcut yapıların yerli üretimi ve yatırımları teşvik edecek şekilde yeniden değerlendirilmesi sektörün sürdürülebilirliği açısından önem taşımaktadır.

Bir diğer kritik başlık ise ruhsatlandırma süreçleridir. Son yıllarda dijitalleşme ve uluslararası kılavuzlarla uyum yönünde atılan adımları memnuniyetle karşılıyoruz. Ancak ruhsat ve varyasyon başvurularının sonuçlanma sürelerinin daha hızlı, yalın ve öngörülebilir bir yapıya kavuşması gerekmektedir. Süreçlerin küresel standartlara yaklaşması; yeni yatırımların, yeni ürünlerin ve hastaların yenilikçi tedavilere erişiminin hızlanmasına önemli katkı sağlayacaktır.

Yerelleşme politikalarının yeniden güçlü bir şekilde gündeme alınması da sektörümüz açısından stratejik öncelikler arasında yer alıyor. Özellikle dışa bağımlı olduğumuz biyoteknoloji alanında üretimin ülkemize kazandırılması; arz güvenliğinin güçlendirilmesi, dış ticaret açığının azaltılması, nitelikli istihdamın artırılması ve Ar-Ge kapasitemizin geliştirilmesi açısından önemli fırsatlar sunmaktadır.

Türk ilaç endüstrisi olarak kamu otoritelerimizle aynı hedefi paylaşıyoruz: Hastaların ilaca kesintisiz erişimini sağlarken ülkemizin üretim, yatırım ve teknoloji geliştirme kapasitesini güçlendirmek. Bu doğrultuda atılacak her adımın sektörümüzün küresel rekabet gücüne önemli katkı sağlayacağına inanıyoruz.

W- Dijitalleşme ve yapay zekâ ilaç sektörünün geleceğini nasıl şekillendirecek?

S.M.- Dijitalleşme artık yalnızca operasyonel verimliliği artıran bir araç değil, ilaç sektöründe Ar-Ge'den üretime, tedarik zincirinden hasta erişimine kadar tüm değer zincirini yeniden şekillendiren temel bir dönüşüm alanıdır.

Yapay zeka destekli sistemler; yeni molekül keşfi, klinik araştırma tasarımı, hasta seçimi ve veri analizi gibi Ar-Ge süreçlerini önemli ölçüde hızlandırmakta ve maliyetleri düşürmektedir. Benzer şekilde üretim planlaması, kalite kontrol ve stok yönetimi gibi alanlarda da daha öngörülebilir, daha esnek ve daha verimli bir yapı ortaya çıkmaktadır.

Önemli olan, teknolojiyi yalnızca kullanan değil, geliştiren ve katma değere dönüştüren bir ekosistem oluşturabilmektir. Doğru yatırımlar ve veri altyapısının güçlendirilmesiyle birlikte ülkemizin bu alanda bölgesel ölçekte rekabetçi bir konuma gelmesi önemli bir fırsat alanı sunmaktadır.

W- Son olarak, Türkiye ilaç sektörünün 2030 vizyonunu ve sektör paydaşlarına vermek istediğiniz temel mesajı paylaşır mısınız?

S.M.- Türk ilaç endüstrisi bugün geçmişe kıyasla çok farklı bir noktadadır. Sektör olarak üzerimize düşeni yaptık; yatırımlarımızı gerçekleştirdik, Ar-Ge yetkinliğimizi geliştirdik, üretim kapasitemizi oluşturduk ve geleceğin teknolojilerine hazırlık yaptık.

2030'a giderken hedefimiz yalnızca daha fazla üretmek değil; daha fazla teknoloji geliştiren, daha yüksek katma değer yaratan ve yüksek birim değerli ihracatıyla küresel rekabette daha üst sıralarda yer alan bir sektör olmaktadır.

Bu hedef için belirleyici olacak unsur, yatırımlarımızın karşılığını alabileceğimiz öngörülebilir ve destekleyici bir kamu politika çerçevesinin oluşturulmasıdır. Bunun yanı sıra stratejik yatırımları destekleyen teşvik mekanizmaları ve güçlü kamu-özel sektör iş birliği, sektörümüzün sahip olduğu potansiyelin tam anlamıyla hayata geçirilmesini sağlayacaktır.

Fiyatlandırma, geri ödeme, ruhsatlandırma ve yerelleşme alanlarında hayata geçirilecek bütüncül politikalarla Türkiye yalnızca ilaçta kendi ihtiyaçlarını karşılayan bir ülke değil, bölgesine teknoloji ve yüksek katma değerli ürün ihraç eden güçlü bir ilaç üssü haline gelecektir.

WinAlly – İlaç Endüstrisi İşverenler Sendikası (İEİS) Genel Sekreteri Sayın Savaş Malkoç ile gerçekleştirdiğimiz bu derinlikli söyleşiyi nihayete erdirirken; **sektörümüzün 2030 vizyonuna dair sunduğu net, rasyonel ve vizyoner perspektif için Sayın Malkoç'a ve değerli destekleri için Güneş Özdek Hanım'a en içten şükranlarımızı sunarız.** Türkiye ilaç sanayisinin bölgesel bir merkez olma yolculuğunda, paylaşılan bu stratejik değerlendirmelerin sektör profesyonelleri, karar vericiler ve tüm paydaşlar için değerli bir rehber olacağına inanıyoruz. **Sektörümüzün katma değer odaklı büyüme yolculuğunda nice başarılarla!**

